

Survival skills vs. Academic skills

Het dagblad *The Guardian* heeft een rubriek die *The Secret Teacher* heet. Onlangs (28/1/2017) was daar een docent aan het woord die lesgeeft in de bovenbouw van havo/vwo.¹ In het werkstuk van één van zijn leerlingen trof hij een ernstige vorm van plagiaat aan en hij vroeg zijn collega's om raad: hoe gaan jullie daarmee om? Hun antwoord schokte hem vreselijk. Ze knijpen een oogje toe, want bestrijding van plagiaat is vechten tegen de bierkaai.

Op het eerste gezicht getuigt deze anekdote van een schoolcultuur waarin tekortschietend professioneel plichtsbesef en gebrek aan professionele integriteit hoogtij vieren. Dat is een schoolcultuur waarin alleen de examenresultaten tellen en waarin de vormingsdoelstellingen niet meer serieus genomen worden. Vermoedelijk wordt ook bij groepsgebonden werkvormen alleen naar de kwaliteit van de output gekeken en worden meeliftende klaplopers op de koop toe genomen. Of is er wat anders aan de hand?

Misschien ondervinden de collega's, wat hun vormingsopdracht betreft, een ethisch dilemma. Moeten we onverkort vasthouden aan de oude, academische vormingsdoelen en daarmee afbreuk doen aan de survival skills die leerlingen nodig hebben om succesvol te opereren in de harde maatschappij? Of moeten we leerlingen de ruimte geven om zich desgewenst te oefenen in de laatstbedoelde survival skills en een oogje toeknijpen als ze de oude, academische normen en waarden minder serieus nemen? In tabel A geef ik een tentatieve omschrijving van de normen en waarden waarop die survival skills geënt zijn.

Tabel A. Survival skills: op welke normen en waarden zijn ze geënt?

1. Gij zult bij de keuze tussen handelingsalternatieven een zorgvuldige afweging maken tussen Baten & Kansen enerzijds en Kosten & Risico's anderzijds.
2. Gij zult zorgvuldig en planmatig met uw beschikbare tijd omgaan en telkens afwegen of extra tijdsinvestering voldoende rendabel is.
3. Gij zult optimaal gebruik maken van de arbeids- en tijdsbesparende mogelijkheden die de moderne technologie biedt.
4. Gij zult optimaal gebruik maken van uw financiële mogelijkheden om uw doelen op doelmatige wijze te bereiken.
5. Gij zult optimaal gebruik maken van uw sociale contacten/netwerk (en mogelijkheden tot samenwerking of outsourcing) om uw doelen te bereiken.
6. Gij zult bij de uitvoering van taken optimaal gebruik maken van elders beschikbare kennis voordat u overweegt zelf investeringen te doen om dingen te leren of het wiel uit te vinden.
7. Gij zult integer handelen, doch binnen dat kader pragmatisch en flexibel omgaan met de papieren werkelijkheid van voorschriften, normen en afspraken.
8. Een belangrijke sleutel tot succes is dat ge u niet te bescheiden opstelt en dat ge uzelf goed verkoopt.

Wes Holleman

weblog onderwijs, 30-1-2017

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <https://www.theguardian.com/teacher-network/2017/jan/28/secret-teacher-school-teaching-students-plagiarise>